

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

100. An si, v.g. Episcopus, vel Cardinalis, aut alius Superior cum famulo velit die feriali ex negligentia recitare Officium de Sancto, utrum talis famulus peccet venialiter propter dictam mutationem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

RESOL. C.

An si v. g. Episcopus vel Cardialis, aut alius Superior cum famulo velit die seriali ex negligentia recitare Officium de Sancto, vitrum talis famulus peccet venialiter propter dictam mutationem Officij. Ex p.7. tr. 11. & Misc. 2. Ref. 10.

§. 1. DE hoc casu olim in Sicilia interrogatus fui & negativè respondi, & postea inveni nostram sententiam, docere Ioannem, Caramuel in Regulam D. Benedicti, disput. 107. dub. 3. n. 1371. quia ait ille; vel Petrus verbi gratia, habet rationabilem causam, vel non. Si habuit, non peccavit venialiter, ac propterea non peccat socius. Si autem Petrus mutaret officium sine causa. Respondeo, etiam in tali casu socium ne venialiter quidem peccare, potest enim pie & prudenter credere Petrum non mutare officij rubricas sine grauibz motiuis & causis.

2. Quid si socius euidenter sciret Petrum non habere causam rationabilem, sed ex mera ignavia aut negligentia alterare rubricas, nempe, vt breuius abfoluat, & facilius substantiæ præcepti satisfaciat? Consulto euidenter dixi; quia si tantum probabiliter sciret, etiam probabiter sciret contrarium.

3. Respondeo in dato casu Petrum peccare venialiter, socium tamen posse sine scrupulo peccati venialis procedere. Patet, quia socius habet causam rationabilem vt officium mutet, quam supponit non habuisse Petrus, Probatur. Quia socius asserit tenei legere cum Petro, & non habere autoritatem decernendi quia debeat legi; Ergo volens nolens debuit Horas legere à Petro determinatas, ac proinde causam rationabilem habuit vt à rubricis discederet.

Quis non plene sup. hoc lege tamé pro Capellano Cardinalis in tom. 9. tr. 7. ex Refol. 49. 5. Posset.

RESOL. CI.

An Sacerdos secularis satisfaciat præcepto, si recitet v. g. cum Carmelitano, vel Franciscanus cum Carmelitano Officium Diuinum. Ex p.7. tr. 11. & Misc. 2. Ref. 9.

§. 1. AFFirmatiuè respondet Ioannes Caramuel in Regulam D. Benedicti disputatione 107. dubio 1. numero 1366. vbi sic asserit: Inquiris Vtrum qui recitat cum habente priuilegium vrendi Breuiario breuiori, vel legendi ante tempus (supposito quod detur lex determinans tempora pro officio priuato) suæ obligationi satisfaciat?

Sup. omni doctrina huius, Refol. supra in Refol. 99. & pro parte in aliis §§. & Refol. eius annot.

2. Respondeo affirmatiuè cum Portelio in dubijs reg. verb. Hora Canonica numer. 8. Henriquez lib. 7. capit. 30. numero 4. Ratio est manifestissima; quia quidquid alteri relatiuo conceditur, necessariò conceditur correlatiuo: Correlatiua enim sunt simul cognitione. Non potest permitti excommunicato vt loquatur tibi, quin & tibi vt audias excommunicatum: ergo.

3. Confirmatur. Non est intelligibile quod duo debite recitent vnum officium Diuinum, & vno satisfaciente alter non satisfaciat. Probatur. Si Petrus & Paulus legant simul, non erit verum dicere quod Petrus legerit totum officium Diuinum, quia supponitur legisse cum socio, & qui legit cum socio, non recitat totum, sed solummodo dimidiã partem, nec erit verum dicere, quod Paulus totum officium legerit, ob eandem causã: Ergo nec Petrus, nec Paulus sed illa

sc Commu

RESOL. XCIX.

An si quis habet priuilegium recitandi in Breuiario breuiari, vel dicendi Horas ante tempus, possit socius recitare eodem modo cum illo absque culpa. Et an Episcopus Religiosus possit recitare cum socio recitante per Breuiarium suæ Ecclesiæ? Ex part. 2. tract. 12. Refol. 55.

RESpondeo affirmatiuè, & ita docet Portel in dubijs Regular. verb. Hora Canon. num. 8. & Henriquez lib. 7. cap. 30. num. 4. Et ratio est, quia id quod priuilegium disponit in vno ex correlatiuis, extenditur ad aliud correlatiuum. Nota etiam, quod Episcopus religiosus potest recitare cum socio recitante per Breuiarium suæ Ecclesiæ. Ita Rodrigus in summ. tom. 4. cap. 68. num. 10. & Portel vbi supra, num. 24.

Tom. III.